

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTOR: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

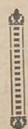
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

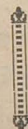
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU

FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studenții plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR:

Revistele de drept în țara noastră, de d-l D. Alexandresco.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secț. I*: Pighe N. Ralea cu Ecaterina Hagi-Lazăr.

Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea III: Eleonora N. I. Albu cu Ministerul de finance.

Curtea de apel din București, secțiunea III: Natan I. Kimrl cu Carol Zimmer.

Curtea de apel din Iași, secțiunea II: Soții Eugenia și Mihail Brăilescu cu Casa Școalelor.

O sărbătoare juridică, de S. R.

REVISTELE DE DREPT

IN

ȚARA NOASTRĂ

În numărul jubilar al *Curierului Judiciar*, apărut azi, d-l D. Alexandresco publică sub titlul de mai sus un articol bibliografic asupra revistelor noastre de drept. Este o pagină de istorie judiciară pe care o împărtășim cu plăcere cititorilor noștri.

Altă dată, pe când bunul plac domneea la noi în locul legii, nu putea să fie vorba de jurisprudență, și deci, nici de reviste cari să înregistreze această jurisprudență.

Și apoi, cine și-ar mai fi bătut capul pe atunci să citească o revistă de drept? Sunt convins că nici chiar judecătorii nu le-ar fi deschis (lucrul s'ar putea întâmpla și astăzi), căci ei judecau mai mult după bunul simț și după echitate. Nu știu însă cum se întâmplă că mai totdeauna boerul avea dreptate.

Dar astăzi ne-am deșteptat. Revistele de drept au devenit un ce necesar la viața noastră și, în ceea ce mă privește, eu le aștept cu nerăbdare, spre a vedea ce se mai petrece în lumea noastră juridică.

Chiar acei cari nu le citesc și le lasă nedesfăcute pe biroul lor, încă le primesc cu plăcere. Dacă plătesc însă abonamentul, aceasta este altă chestie.

Prima revistă juridică care apare în țara noastră, în anul 1860, este *Gazeta Tribunalului*, sub direcția regretatului *Aristidi Pascal*. Această revistă săptămânală a avut 104 numere, și publică diferite articole de doctrină, toate datorite penei lui *Aristidi Pascal*, cu privire la codul Caragea, care eră pe atunci în vigoare, precum și decizii judecătorești. Ea a reprodus, de asemenea, mai multe pledări de ale avocaților pe atunci în renume, precum: C. Bozianu, Gună Vernescu, *Aristidi Pascal*, etc. În tot timpul apariției sale, această revistă n'a publicat nici o hotărâre de-ale *Tribunalelor* sau *Curților* din Moldova, pentru că nu avea cine să le scoată și să le trimeată la București.

Prețul anual al abonamentului eră trei galbeni.

Până la 1 Decembrie 1871 nu mai avem nici o revistă de drept.

La această dată se produce însă un eveniment important pentru literatura noastră juridică, căci atunci apare primul număr al ziarului *Dreptul* care, cu mici întreruperi în anii 1877 și 1878, continuă și astăzi și va continua încă mulți ani, căci a avut norocul de a avea în fruntea sa pe un Alexandru Degré, iar astăzi are pe un savant ca C. G. Dissescu, și pe un Vladimir Athanasovici. Intrucât privește redacția de toate zilele și administrația, această revistă are pe d-l B. P. Rădulescu, om muncitor și cunoscător în ale legilor, spirit just și cumpătat,

căruia aş putea zice că *Dreptul* îi datoreşte astăzi în mare parte existenţa şi prosperitatea sa.

Membrii fondatori ai acestui ziar erau : C. Bozianu, C. Eraclide, Em. Protopopescu-Pache, Gr. G. Peucescu, C. Schina, Gr. Triandafil, I. Kalinderu, V. Missir, G. Danielopol, I. Lahovari, C. Nacu, G. E. Schina, Eug. Stătescu, Dim. Giani, I. Poenaru-Bordea, Al. Vericeanu, R. N. Opreanu, Alex. Degré, V. Brătianu, etc.

Mulţi din ei, sărmanii, s'au dus şi puţini au mai rămas !

La 4 Mai 1892, avem iarăş un eveniment important, căci atunci apare primul număr al *Curierului Judiciar*, care-şi serbează astăzi jubileul său de 20 de ani. Primul număr al acestei reviste nu publică decât lista proceselor tribunalului şi Curţii din Bucureşti. În numărul 2 începe însă a se publica hotărâri, şi de atunci ziarul merge prosperând, graţie proprietarului şi fondatorului său, d-l I. S. Codreanu, care, în timp de aproape 20 de ani, şi-a dat toate ostenelele şi a făcut toate sacrificiile morale şi materiale spre a-l aduce la starea înfloritoare în care se găseşte astăzi.

A treia revistă, pe care trebuie s'o menţionăm la locul de onoare este *Pagini Juridice* din Craiova, al cărei prim număr a apărut la 15 Aprilie 1907, şi care merge înainte, graţie numai întemeietorului ei, d-l D. D. Stoenescu, care şi el nu cruţă nici un sacrificiu spre a face ca revista să trăiască.

Au mai existat şi alte reviste interesante, pe cari nu trebuie să le uităm.

Astfel, d-l C. N. Toneanu a scos la Galaţi, cu cheltuiala şi munca sa proprie, 19 numere din *Revista Judiciară* (15 Septembrie 1890, până la 1 Iulie 1891).

Tot sub acest nume (*Revista Judiciară*), a apărut mai mulţi ani o altă revistă ilustrată care, pe lângă portretele şi uneori caricaturele magistraţilor a publicat multe studii interesante.

Tot la acea dată (1890), *Gazeta Craiovei* a publicat aproape un an, sub direcţia d-lor I. Peruvianu şi N. Guran, diferite decizii de-ale Curţii din Craiova şi tribunalului Dolj.

La 1898 a apărut *Revista de drept şi sociologie*, a cărei dispariţie, după aproape cinci ani de existenţă, lasă un gol în literatura noastră juridică.

La 1900, câţiva tineri din Iaşi (d-nii A. Juvara,

G. A. Vârnăv-Liteanu, Alex. Cerban, Lascăr Rosetti, etc.), au scos câteva numere (6 în totul) dintr'o revistă sub numele : *Gazeta Tribunalului*.

La Galaţi, a apărut de asemenea în anul 1907 revista *Legea* (15 numere în totul), şi aceasta numai graţie stăruinţei d-lor Virgil C. Benişache şi G. Caramfil.

La Ploeşti au apărut mai anii trecuţi câteva numere dintr'o revistă intitulată : *Convorbiri Juridice*; iar la Focşani, a apărut un singur număr din revista *Justiţia*.

Mai avem apoi revista *Jurisprudenţa*, care apare sub direcţia d-lui Al. I. Borş, şi care a intrat în al treilea an al existenţei sale. Acestei reviste i-am hărăzit de anul nou o prefaţă.

În fine, acum de curând a apărut la Galaţi *Buletinul Judiciar*, sub direcţia d-lui avocat C. G. Popescu.

Pe lângă hotărâri, această revistă mai publică articole de d-nii C. N. Toneanu, Gr. Trancu-Iaşi, etc. Ultimul număr (al 4-lea) este din 15 Aprilie 1910.

Acestea sunt, la cunoştinţa mea, revistele de drept cari au apărut până acum în ţara noastră. Nu cred să fi trecut vreuna cu vederea ¹⁾. Sunt puţine, cu adevărat, faţă de alte ţări, însă şi numărul cititorilor este la noi restrâns, cu toate că sunt aproape 5000 de persoane cari se îndeletnicesc cu ştiinţa dreptului.

Din toate aceste reviste, cele mai importante, şi cari se menţin, sunt : *Dreptul*, *Curierul Judiciar* şi *Pagini Juridice*.

Am scris aproape în toate, dar mai cu seamă în cele trei din urmă. Primul articol ce am publicat în *Dreptul* este din 1882. E cam mult de atunci, însă aruncându-mi ochii, din întâmplare, în oglindă, văd că şi părul s'a înălbit.

Acum că am ajuns aproape de sfârşitul carierei mele, nu mai am decât o singură dorinţă şi anume : aceea de a lăsa generaţiilor viitoare un Comentar, bun sau rău, aşă cum este, însă complet al *Dreptului civil*. Dacă îmi va ajuta D-zeu ca să termin

1) În ultimul moment îmi mai reamintesc că mai mulţi studenţi au scos în 1900, câteva numere din *Gazeta Judiciară*, iar d-l G. Danielopol a scos câteva numere din *Gazeta Avocaţilor*. Amicul nostru, d-l D. D. Stoenescu, mai vorbeşte în articolul publicat tot în acest număr al ziarului, de o *Gazetă Judiciară* care ar fi apărut la Craiova. Nu am văzut însă nici un număr din această revistă.

această operă, la care muncesc ziua și noaptea, pe cât mă ajută puterile, voi putea zice ca Mirabeau, după ce voi înscrie cuvântul **Fine**...

«Et maintenant, enveloppez-moi de parfums et couronnez-moi de fleurs pour entrer dans le sommeil éternel».

București, 1 Maiu 1910.

D. ALEXANDRESCO

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 16 Noembrie 1909

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Pighe N. Ralea cu Ecaterina Hagi-Lazăr

EVICȚIUNE.—PĂMÂNT RURAL.—ORDONANȚĂ DE ADJUDECARE.—DACĂ CERERILE DE EVICȚIUNE SE PRESCRIU PRIN CINCI ANI.—ART. 568 ȘI 733 DIN PR. CIVILĂ.—ART. 132 DIN CONSTITUȚIE.—ART. 7 DIN LEGEA RURALĂ DELA 1864 ȘI 1 ȘI 2 DIN LEGEA DELA 1879.

Dispozițiunile art. 568 din procedura civilă, după care orice cerere de evicțiune totală sau parțială a bunului adjudecat se prescrie în termen de cinci ani din momentul executării ordonanței de adjudecare, și care prescripție curge și în contra nevârstnicilor, absenților și celor puși sub consiliul judiciar, nu se aplică ordonanțelor de adjudecare prin care se adjudecă un pământ rural, care este un bun scos din comerț, al cărui caracter de inalienabilitate și imprescriptibilitate stabilit prin diferitele legi de improprietărire a fost consfințit prin Constituție.

No. 473.—Casată, după divergență, în urma recursului făcut de Pighe N. Ralea, tutor, deciziunea Curței de apel din Galați, secțiunea II, No. 161 din 1908, dată în proces cu Ecaterina Hagi-Lazăr.

S'au ascultat: d-l avocat O. L. Berceanu, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat N. Titulescu, în combateri; d-l procuror general C. R. Mănolescu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Reaua interpretare și aplicare a art. 568 și 733 pr. civilă, ale căror dispozițiuni se aplică numai la vânzările de imobile din dreptul comun, cari nu sunt scoase afară din comerț, iar nu și la pământurile rurale declarate inalienabile, incesibile, și imprescriptibile (art. 132 din Constituție), scoase afară din comerț (art. 7 legea rurală din 1864, art. 1 și 2 legea din 1879, art. 42 și 43 din legea judecătorilor de pace din 1896), așa că nu a fost o prescripțiune făcută în condițiunile legilor rurale și nici o posesiune bazată pe un just titlu și bună credință (conform art. 486 și 487 c. civil), ci o prescripțiune bazată pe un act nul care, conform art. 1897 din codul civil, nu poate duce la prescripția achizitivă.

«Apoi, acțiunea introductivă e o acțiune în anularea unui act translativ de proprietate, care se prescrie prin zece ani, conform art. 1900 din codul civil, iar nu o revendicare care e o consecință a anulării actului de instrăinare».

Având în vedere decizia supusă recursului din care se constată că recurenta, în calitate de tutoare legală, a cerut anularea ordonanței de adjudecare No. 284 din 1900 dată de tribunalul Constanța, prin care s'a vândut locul de casă al minorilor, care face parte dintr'un lot mic de 10 hectare, pentru motivul că asemenea pământuri, fiind declarate inalienabile, nu pot fi urmărite silit și vândute nici chiar prin licitație publică; că intimata a opus ca mijloc de apărare prescripția acțiunii conform art. 568 pr. civ., întrucât au trecut 5 ani dela executarea ordonanței de adjudecare și până la intentarea acțiunii; că Curtea de apel, întemeindu-se pe dispozițiile art. 568 pr. civ. a decis că dreptul minorilor reprezentați prin tutoarea Pighi N. Ralea de a exercita acțiunea în anularea ordonanței de adjudecare în chestiune este stins, de oarece au trecut 5 ani dela executarea ordonanței de adjudecare și până la data intentării acțiunii;

Considerând că chestiunea dedusă în judecata acestei Inalte Curți prin motivul de casare, este de a se și dacă dispozițiile art. 568 pr. civ. se aplică și ordonanțelor de adjudecare prin care s'a vândut un pământ rural declarat inalienabil prin legile de improprietărire;

Considerând că după art. 568 pr. civ. orice cerere de evicțiune totală sau parțială a bunului adjudecat se prescrie în termen de 5 ani din momentul executării ordonanței de adjudecare. Această prescripție va curge și în contra absenților, nevârstnicilor și celor puși sub consiliul judiciar;

Considerând că este netăgăduit că scopul urmărit de legiuitorul din 1900 prin dispozițiile din acest articol a fost de a proteja pe aceia cari cumpără dela licitație publică și a înlesni astfel încheierea tranzacțiilor după trecere de 5 ani dela adjudecare, în interesul circulației bunurilor și al asigurării creditului privat;

Considerând însă că dacă această măsură a legiuitorului procedurii civile, în ce privește bunurile din comerț, își găsește justificarea în considerațiunile arătate în considerentul precedent, ea nu poate fi justificată și în ce privește pământurile rurale, care sunt scoase afară din comerț, și al căror caracter de inalienabilitate și imprescriptibilitate stabilit prin diferitele legi de improprietărire a fost consfințit prin Constituție;

Că nici din expunerea de motive a legii de procedură nici din desbaterile urmate în corpurile legiuitoare nu rezultă că legiuitorul a înțeles să aplice dispozițiile art. 568 și în privința pământurilor rurale;

Considerând că o asemenea aplicațiune făcută art. 568 ar fi răsturnarea principiului, consacrat și de Constituție, că pământurile date locuitorilor săteni sunt inalienabile și imprescriptibile, principiu de ordine publică și de interes general;

Că de oarece nici din scopul care a determinat redactarea art. 568 din procedura civilă, nici din textul acestui articol nu rezultă că legiuitorul din 1900 a voit să calce acest principiu, rămâne stabilit că dispoziția art. 568 pr. civ. nu se aplică și ordonanțelor de adjudecare prin care se adjudecă un pământ rural;

Considerând că Curtea de apel hotărând altfel a comis un exces de putere și a aplicat greșit art. 568 pr. civ.; Că de aceea, recursul fiind fondat urmează să fie admis. Pentru aceste motive, casează.

SECȚIUNEA III

Audiența dela 8 Martie 1910

Președința d-lui G. P. Petrescu, președinte

Eleonora N. I. Albu cu Ministerul de finance

DOTĂ. — TAXĂ DE ÎNREGISTRARE. — CREANȚA STATULUI. — LEGE APLICABILĂ.— ART. 47 LEGEA DIN LEGEA TIMBRULUI.

Din termenii în care este conceput art. 47 din legea timbrului, rezultă în mod neîndoios că înzestratul nu este scutit în mod absolut de a plăti vre-o taxă de înregistrare, ci i se acordă numai favoarea unui termen care se va împlini la moartea înzestrătorului, așa în cât creanța Statului ia naștere dela data contractării căsătoriei, și numai exigibilitatea ei atârnă de momentul când înzestrătorul va încetă din viață.

Prin urmare, dota, în spiritul legii, nu poate fi taxată decât după legea în vigoare în momentul confecționării actului dotal, iar nu după legea în vigoare la moartea înzestrătorului.

No. 93. — Casată, în urma recursului făcut de Eleonora N. I. Albu, deciziunea Curții de apel din Iași, secțiunea II, No. 20 din 1906, dată în proces cu Ministerul de finance.

S'au ascultat: recurentul, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l avocat C. Marinescu-George, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Prin actul dotal din 10 August 1900, mi s'a constituit de părintele meu, C. I. Cantemir, suma de 23.000 lei ca dotă, pentru care la moartea tatălui meu trebuia să plătesc, conform legii timbrului din 1900, 1 + 3%, fiind avere producătoare de venit, pe când în realitate mi s'a încasat de fisc 2 + 3%, după legea care era în vigoare în momentul morții tatălui meu, din 3 Septembrie 1903, și care prin legea din 31 Martie 1901, modificătoarea legii anterioare din 1900, se ridicase taxa cu 1%.

«Că nici într'un caz Curtea de apel din Iași nu mă putea obliga să plătesc taxele după legea în vigoare din momentul deschiderii succesiunii, deoarece creanța Statului, în ceea ce privește taxele cuvenite pentru actele dotale, iau naștere la data contractării căsătoriei și numai exigibilitatea ei atârnă de momentul morții înzestrătorului.

«Că dota, oricum ar fi calificată în drept, nu poate fi taxată de cât după legea în vigoare în momentul confecționării actului dotal, iar nu după legea în vigoare la moartea înzestrătorului.

«Căci altfel ar fi a se nesocoti principiul neretroactivității legilor, și aceasta mai ales în materie de impozit (Cas III, 23 Septembrie 1909)».

Având în vedere că se constată din decizia supusă recursului că, prin convenția matrimonială autenticată și transcrisă la 10 August 1900, Const. Cantemir a constituit ca dota ficei sale Eleonora la trecerea în căsătorie cu Nicu I. Albu, suma de 23000 lei, iar la 3 Septembrie 1903 înzestrătorul C. Cantemir a încetat din viață;

Că, fiscul a supus pe recurentă la taxa de înregistrare de 2%, deosebit de suprataxa de 3% ca avere producătoare de venit, conform art. 46 din legea timbrului, taxă care s'a și încasat de Stat;

Că recurenta Eleonora Albu, pretindea că nu trebuie să i se perceapă ca taxă 2% după legea în vigoare în momentul deschiderii succesiunii tatălui ei, ci 1% conform legii timbrului din 1900 în vigoare la constituirea dotei și, deci, pentru acest cuvânt, să i se restituie diferența de 230 lei ca rău și ilegal încasată de Stat;

Că curtea de apel a respins această cerere de restituire, argumentând că fiind vorba de o taxă de succesiune, trebuie a se aplica legea în vigoare din momentul deschiderii succesiunii înzestrătorului;

Având în vedere că conform art. 47 din legea timbrului, înzestrările și donațiunile cu titlu de dotă, de orice bunuri imobile sau mobile, în linie descendentă, sunt scutite de taxe; că, această scutire este numai provizorie, de oarece același articol adaugă că taxa se va plăti de către înzestrat în momentul deschiderii succesiunii înzestrătorului, fie că înzestratul acceptă succesiunea, fie că renunța la ea;

Considerând că, din termenii în cari este conceput art. 47 din legea timbrului, rezultă în mod neîndoios că înzestratul nu este scutit în mod absolut de a plăti vre-o taxă de înregistrare, ci i se acordă numai favoarea unui termen, care se va împlini cu siguranță mai curând sau mai târziu, când înzestrătorul va încetă din viață; că creanța Statului ia naștere dela data contractării și, numai exigibilitatea ei atârnă de momentul morții înzestrătorului;

Că, dar, dota în spiritul legii nu poate fi taxată decât după legea în vigoare în momentul confecționării actului dotal, iar nu după legea în vigoare la moartea înzestrătorului, căci altfel ar fi a se nesocoti principiul neretroactivității legilor și aceasta mai ales în materie de impozit;

Că deci, din acest punct de vedere, motivul de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA III

Audiența dela 23 Februarie 1910

Președinta d-lui N. Budișteanu, președinte

Natan I. Kimel cu Carol Zimmer

CONTRACTE SAU CONVENȚIUNI. — PROBĂ CU MARTORI. — VALOARE MAI MARE DE 150 LEI. — EXCEPȚIUNE LA REGULA GENERALĂ. — ART. 1198 ALIN. 4 C. CIVIL.

SOCIETATE ÎN PARTICIPAȚIUNE. — DOVADĂ. — ACT SCRIS. — ART. 256 C. COM.

1° Dispozițiunea art. 1198 din codul civil fiind o excepțiune la regula generală, este de strictă interpretare și se aplică numai la cazul de pierdere a dovezii scrise prin caz fortuit, iar neglijența unei persoane nu poate constitui un caz fortuit și încă neprevăzut cum cere legea.

2° Potrivit art. 256 din codul de comerț, societățile în participațiune nu pot fi probate decât prin act scris, proba cu martori nefiind admisibilă decât când e vorba de a se dovedi existența unei societăți în nume colectiv sau în comandită simplă, conform art. 99 din acelaș cod.

No. 17.— Natan I. Kimel a făcut opoziție contra deciziei No. 13 din 1909, dată în proces cu Carol Zimmer.

S'au ascultat: d-l avocat N. G. Saita, în dezvoltarea motivelor de opoziție; d-l avocat Em. Pantazi, în combateri.

Curtea,

Având în vedere opoziția făcută de Nathan I. Kimel contra deciziei acestei Curți cu No. 13 din 10 Martie 1909 prin care s'a respins apelul oponentului ca nesusținut;

Având în vedere că Nathan Kimel a acționat înaintea tribunalului Ilfov secția comercială pe Carol Zimmer personal și firma Zimmer et C-ie din București, cerându-le suma de 30.000 lei, ce a adus în societate și 60.000 lei daune, precum și desfacerea tovarășiei dintre dânsi pentru fabricațiunea și vânzarea de culori fine și diferite articole de pictură, tovarășie contractată pe termen de cinci ani, cu beneficiile și pierderile egale, Kimel aducând ca aport social toată marfa ce o avea în magazinul său din str. Colței No. 21 în valoare de 30.000 lei, munca și cunoștințele sale în fabricațiunea și comerțul culorilor; iar Carol Zimmer et C-ie punea fondurile necesarii pentru cheltuelile și materialele trebuincioase fabricațiunei;

Având în vedere că oponentul Nathan I. Kimel, în dovedirea acțiunii sale, a cerut dinaintea Curței ca să se admită proba cu martori cu care să constate existența societății prin o scrisoare emanată dela firma Zimmer, iscălită și de oponent, doveditoare că de comun acord s'au înțeles să aleagă doi arbitri, cari să le judece diferendul, susținând că în acea scrisoare firma Zimmer mărturisea existența societății dintre dânsii; că, Kimel

a dat-o arbitrului Bernard Sachter fără ca acesta să i-o mai poată restitui;

Că această probă o cere în baza art. 1198 alin. 4 c. civ. care permite să se constate cu martori existența unei obligațiuni mai mare de 150 lei, când creditorul a pierdut titlul ce-i servea de dovadă scrisă din o cauză de forță majoră neprevăzută;

Având în vedere că dispozițiunea din acest articol fiind o excepțiune la regula generală, ea este de strictă interpretare aplicându-se numai la cazul de pierdere a dovezii scrise prin caz fortuit; că, în speță, oponentul nu susține că a pierdut, ci că a dat însuși acea scrisoare în mâna arbitrului Sachter, după cum și acesta confirmă prin declarația aflată la dosar către inspectorul poliției, astfel că nu ne aflăm în ipoteza prevăzută de lege, fiindcă Kimel putea foarte bine să ia precauțiuni ca acea scrisoare, singura dovadă a acțiunii sale, să rămâe în posesiunea sa;

Că neglijența unei persoane nu poate constitui un caz fortuit și încă neprevăzut cum cere legea, astfel că dovadă cu martori, din acest punct de vedere este inadmisibilă;

Considerând că, de altfel, această dovadă este și inutilă. În adevăr, prin scrisoarea aflată la dosar a lui Kimel către firma Zimmer, cel d'întâi desminte afirmațiunea ce face că ar fi existat vre-o societate între dânsii. În această scrisoare Kimel spune că a căutat toate ocaziile să-i arate recunoștința, servindu-l într'un mod conștiincios, că a cedat discrețiunii remisele sale, lăsând ca la sfârșitul anului când se va vedea rodul muncii, Zimmer să aprecieze singur ce merită; că a introdus oare-care regulă în prăvălie fără vre'un câștig material; că părăsește prăvălia din cauza amplexurilor cari l' necinstesc, renunțând la tot dreptul și beneficiul ce ar fi putut avea dela dânsul;

Considerând că din termenul acestei scrisori reese că nu a put fi vorba între ei de o asociațiune în care unul din asociați să se lase a primi remisele la finele anului după voia celuilalt și în care să fie batjocura slugilor tovarășului său;

Considerând că de asemenea nu este adevărată nici susținerea lui Kimel că a adus firmei Zimmer ca aport social marfa sa în valoare de 30.000 lei, întrucât Zimmer a dovedit cu act autentic aflat la dosar că o parte din această marfă a cumpărat-o dela Kimel, iar cealaltă parte fiscul i-a pus-o în vânzare pentru neplată de patentă, impozit funciar și contribuțiuni personale după cum reese din certificatul percepției cir. 4-a din capitală atașat la dosar;

Considerând că oponentul a mai cerut proba cu martori ca să dovedească existența societății, de oarece de fapt a existat acest contract, și în baza art. 99 din c. com. se permite această probă;

Având în vedere că intimații au cerut și cheltueli de judecată pe care Curtea le fixează la 50 lei;

Considerând că în acest articol se vorbește de socie-

tățile în nume colectiv și în comandită simplă, astfel că el fiind o excepțiune la regula generală, nu se poate întinde și la alte societăți;

Că, din acțiune se vede că pretinsa societate dintre părți ar fi o societate în participațiune fiindcă se acordă o participațiune în beneficiile sau pierderile ce vor realiza din comerț, astfel că după dispozițiunile art. 256 din c. com. aceste societăți trebuie să fie probate prin act scris;

Că, dar, și din acest punct de vedere proba cu martori trebuie să fie respinsă;

Că, oponentul neputând stabili existența Societății, acțiunea ce a făcut la prima instanță trebuie respinsă ca nedovedită.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier V. Antinescu, în majoritate, respinge opoziția.

Semnați: Al. Alessiu, V. Antinescu, D. A. Mavrodin,
D. Florescu.

Opiniune

Un act de recunoaștere a existenței societății a fost incredințat unui arbitru.

Acest act nu se mai poate prezenta din faptul unui terțiu, din faptul arbitrului care l'a rătăcit.

Considerând că faptul unui terțiu este un fapt de forță majoră și în cazul acesta atât pierderea cât conținutul actului pot fi probate prin martori;

Considerând că nici o neglijență nu se poate imputa părții care invoacă proba testimonială, pentru că această depunere a actului se arată că s'a făcut cu consimțământul părții adverse.

Pentru aceste motive, sunt de părere a se admite proba cu martori.

Semnat, N. Budișteanu.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI

SECȚIUNEA II

Audiența dela 27 Noembrie 1909

Președinta d-lui D. Sofian, președinte

Soții Eugenia și Mihail Brăilescu cu Casa Școalelor

PERIMARE.— APEL.— COMPETENȚĂ.— DESVESTIRE.— ART. 257 PR. CIVILĂ.— ART. 36 LEGEA CURȚEI DE CASAȚIE.

Curtea nu mai are competența a se pronunța asupra cererii de perimare a unui apel, când în urma casării ea a fost desvestită de această competență prin trimiterea primei cereri în judecata unei alte Curți, întrucât o instanță nu are cădere a investi sau desvesti pe o altă instanță decât în cazurile și cu formele anume prevăzute de lege.

No. 151.— S'au ascultat: din partea soților Eugenia și M. Brăilescu, d-l avocat Petru V. Sion; din partea Casei Școalelor, d-l avocat al Statului Gh. Nether.

Curtea,

Văzând cererea de peremție a apelului introdus de

d-l avocat M. B. Cantacuzin, procuratorul d-lor V. Pogor și D. C. Sturza, epitropii institutului Anastase Bașotă, în contra sentinței tribunalului Dorohoi-No. 529 din 26 Noembrie 1904, cerere făcută de către Al. Al. Stoianovici în calitate de procurator al soților Eugenia M. Brăilescu;

Văzând că din desbaterile urmate în cauză și din actele aflate la dosarul cauzei se stabilește în fapt că o cerere de perimare a aceluiaș apel a fost judecată de această Curte prin decizia No. 62 din 14 Mai 1907 și că această decizie a fost casată de Inalta Curte de casație secția I prin decizia No. 218 din 1909 care declară de nulă și de nul efect decizia Curții de apel din Iași și trimite afacerea spre a fi judecată de Curtea de apel din Galați, unde și acum e pendinte;

Văzând art. 36 din legea Curții de casație a cărui cuprindere este:

«Curtea de casație când va casa o hotărâre, sau va anula o procedură, va rândui totdeauna o altă judecătorie (tribunal sau Curte), care va fi mai apropiată de judecătoria ce a judecat întâiu, și care va urma să judece fondul pricinei, dacă pricina este de fire a primi o urmare de judecată, afară de cazurile prevăzute la art. 37».

Că, față cu un text așa de categoric, prin trimiterea afacerii în judecata Curții de apel din Galați, Curtea de apel din Iași este desvestită de competența ce o avea de a judeca apelul făcut de epitropia institutului Anastase Bașotă (astăzi Casa școalelor); că din acest punct de vedere, Curtea de apel din Iași nu este competentă a se pronunța asupra cererii de peremție ce s'a făcut acum, fie că, față cu termenii generici în care e concepută, e făcută pentru timpul strecurat dela trimiterea afacerii în judecata Curții de apel din Galați încoace, fie că este repetiția celei dintâiu cereri;

Văzând că această Curte nu poate lua act de declarația orală ce o face procuratorul soților Brăilescu, că-și retrage întâia cerere de peremțiune și că-și susține pe cea de a doua, pe acelaș motiv de necompetență, întru cât o instanță nu are cădere a investi sau a desvesti pe o altă instanță decât în cazurile și cu formele anume prevăzute de lege (art. 108—110 pr. civilă);

Că, așa fiind, cererea de perimare urmează a fi respinsă.

Pentru aceste considerente, redactate de d-l consilier Em. Cernătescu, respinge cererea.

Semnați: D. Sofian, T. Crivăț, Em. Cernătescu,
B. Suciuc, C. Grigoriu.

O SĂRBĂTOARE JURIDICĂ

Banchetul dat în seara de întâiu Maiu pentru aniversarea de 20 ani a *Curierului judiciar* și pentru revenirea d-lui D. Alexandresco în fruntea acelei reviste, a fost o sărbătoare a lunei juridice la care am participat cu plăcere și cu inima voioasă. O asemenea aniversare este un eveniment la noi în țară și ocaziunea a fost foarte bine venită, pentru ca să putem sărbători în acelaș timp pe savantul comentator al Dreptului civil român, al cărui nume ocupă un loc însemnat în literatura noastră juridică.

A prezidat d-l Mihail Antonescu, decanul baroului de Ilfov, având în dreapta pe d-l Take Ionescu și la stânga pe d-l Em. Antonescu. În față, locul de onoare l'a avut

d-l D. Alexandresco, care aveà la dreapta pe d-l C. G. Dissescu și la stânga pe d-l I. N. Cesărescu. Ceilalți comenseni erau d-nii Barbu Păllineanu, I. Tanoviceanu, N. Bazilescu, N. D. Comșa, P. Borș, V. Athanasovici, Em. Dan, Gr. Urlățeanu, D. G. Maxim, C. Hamangiu, P. Hagiopol, I. Tb. Florescu, M. Valerian, N. Căpităneanu, Anghel Nicolau, M. Berceanu, Anibal Teodorescu, G. Tașcă, Alex. Ulvianu, V. Iamandi, Gr. Trancu-Iași, Titu Popovici, Aurel Ilescu, Vlădescu Olt, Stelian Popescu, Vespasian Pella, P. Dragomirescu, Dionisie Ionescu, Mandy, Cincinat Pavelescu, D. D. Stoenescu, directorul revistei *Pagini Juridice* din Craiova, Ed. Dioghenide, P. Vasilescu, M. Negreanu, C. Jornescu, R. Benișache, L. Holonay, M. Alexandresco, Lt. G. Danielopulo, I. S. Codreanu, Iosef Cohen, Jules Brun, C. Demetrescu, Mavrodin, B. P. Rădulescu, Siliu Rădulescu, etc.

La șampanie, d-l M. Antonescu, președintele banchetului, a ridicat primul pahar în sănătatea M. S. Regelui, dând citire telegramei următoare adresată Soveranului la Sinaia :

«Magistrații și avocații întruniți în sala hotelului Boulevard pentru a sărbători printr'un banchet a 20-a aniversare a revistei *Curierul judiciar* și pe d. Dimitrie Alexandresco, decanul facultății juridice din Iași, directorul acestei reviste și autorul însemnatului tratat de drept civil român, roagă pe Majestatea voastră, protectorul științei române, să primească omagiile lor respectuoase.

Să trăiți Majestate.

Să trăiască Majestatea sa regina.

Să trăiască familia princiară.

Președintele banchetului

Mihail Antonescu

Decanul avocaților din județul Ilfov

Continuând, d-l M. Antonescu a mai ridicat următorul toast:

Domnilor,

Ne-am întrunit ca să sărbătorim munca științifică în vastul domeniu al dreptului.

Toate științele au utilitatea lor, însă nici una ca știința dreptului nu îmbrățișează viața socială într'un mod atât de complex în toate fazele ei. Omul se mișcă în sfera dreptului toată viața lui. Ba chiar după moarte atmosfera tribunalelor continuă a fi agitată de vibrațiunile voinței celor dispăruți. De aceea dreptul formează temelia oricărui stat organizat. Marea generațiune, care a contribuit la întărirea Statului român după marele eveniment al unirei principatelor, a înțeles că unitatea legilor trebuie să consolideze unitatea Statului, astfel că el ne-a dat principalele noastre coduri, cari deși imitate după legile franceze, totuși conțin și însemnate părți originale, al căror merit nu poate fi trecut cu vederea.

Punerea în practică a acestor legi noi nu se poate face fără dificultate, căci puțini oameni erau pregătiți pentru această misiune. A trebuit o muncă asiduă și conștiincioasă pentru ca noua legislațiune să fie înțeleasă de cei chemați a o aplica și să pătrună în spiritul public. Această operă datorită magistraților și avocaților a fost concretizată în două reviste juridice: *Dreptul* și *Curierul judiciar*, cari au contribuit la sistematizarea

și răspândirea cunoștințelor juridice prin publicarea deciziunilor judecătorești și a diverselor studii de doctrină.

Viața și progresul acestor reviste se datorează numai perseverenței admirabile a colaboratorilor grupați în jurul lor. Acești jurisconsulți, conduși de idealul perfecționării științei juridice în țara noastră și-au închinat munca și talentul lor în folosul general și au deșteptat în mulți curiozitatea științifică, care este secretul progresului.

Acestor reviste datorim plăcerea de a vedea că se produc talente noi, cari dau cele mai frumoase speranțe pentru viitorul literaturii juridice române.

Serbarea *Curierului judiciar* este astfel și serbarea *Dreptului*, mai cu seamă că iubitul nostru confrate, d. D. Alexandresco, a avut buna inspirațiune de a dota cu știința și talentul său de o dată ambele reviste. Spirit luminat și jurisconsult eminent, d. Alexandresco, s'a distins, căci cercetările și studiile sale ne folosesc în studiile noastre.

Dreptul civil român și celelalte publicațiuni ale d-lui Alexandresco, formează un monument juridic, care onorează știința română.

Ridic acest toast pentru d. Dimitrie Alexandresco și pentru toți colaboratorii *Curierului judiciar* și ai *Dreptului*, urându-le viață lungă și fericită.

D l I. Tanoviceanu, în numele facultății de drept din București, a adus elogiul d-lui D. Alexandresco pentru dragostea cu care a lucrat pentru știință și cum s'a ridicat ca profesor la Universitate. Închină în sănătatea lui și urează a-i sărbători încheierea monumentalei sale opere asupra *Dreptului civil*.

D-l P. Hagiopol se asociază, în numele magistraturii, la serbarea *Curierului Judiciar* și a d-lui D. Alexandresco.

D-l C. G. Dissescu, în numele *Dreptului*, își arată mulțumirea ce i-o procură sărbătoarea aceasta, pentru că după propunerea d-sale d-l D. Alexandresco a fost numit profesor la facultate și procuror general la Inalta Curte de casație, unde îl alesese pentru a fi un repertoriu viu de jurisprudență. Regretă că între magistrați și avocați nu există o mai strânsă legătură, deși avocații s'au asociat la toate evenimentele însemnate petrecute în magistratură. După ce arată că dreptul pe lângă că este o știință, este și o artă, d-l Dissescu închină pentru magistrați cari aplică dreptul și pentru avocați cari luptă pentru triumful dreptului cu spiritul lor de distincțiune și de controversă.

D-l P. Borș arată progresele făcute de țară pe terenul științei dreptului, și citează numele acelor cărora li se datorește. Termină, închinând pentru d-l Alexandresco și pentru *Curierul judiciar*.

D-l I. N. Cesărescu a amintit fazele prin care a trecut *Curierul judiciar* dela aparițiunea sa și până la venirea în fruntea acestei reviste a d-lui D. Alexandresco, pe care îl compară cu marii jurisconsulți ai Romei, Papinian, Paul și Ulpian. Închină pentru d-l D. Alexandresco.

D-l Vladimir Athanasovici constată că în familia oamenilor de Drept din această țară există solidaritate oricâtorei e vorba de un eveniment însemnat. Prezența la banchet a magistraților ca și a celor dela revista *Dreptul*,

e o dovadă că invidia e o plantă care nu incolțește între oamenii de drept când e vorba de știință. Iar fala lui Alexandresco în străinătate e fala noastră a tuturor, pentru că el e sufletul științei Dreptului la noi în țară.

Munca lui D. Alexandresco, folosește tinerilor generațiuni ca și celor bătrâni. Termină închinând pentru d. Dim. Alexandresco, pentru că el nu poate fi înlocuit ușor, și de scrierile sale se vor inspira generațiile viitoare.

D-l *Take Ionescu*, în numele avocaților, închină în sănătatea lui D. Alexandresco, avocatul, pentru că el face dovada că poate să fie un mare scriitor, un excelent profesor și un distins avocat.

De câțeva vreme se face, zice ilustrul orator, o campanie contra avocaților din această țară, sub pretext că avocații nu ar fi având păreri. Eu am fost și sunt mândru că sunt avocat și cu toții trebuie să ne mândrim de profesia noastră, pentru că ea stă la temelia transformării noastre naționale. Onorând pe Alexandresco, ne onorăm pe noi și onorăm una din cele mai frumoase pagini ale României moderne.

D-l *N. D. Comșa* arată greutățile cu care au de luptat revistele juridice la noi, unde numărul acelor cari citește e foarte restrâns; de aceea sunt și foarte puțini scriitori în ramura dreptului. Alexandresco e singurul care s'a impus și care a realizat minunea de a fi citit și apreciat. El e singurul care a silit pe magistrații noștri să convină că trebuie să fie și o jurisprudență românească deosebită de cea franceză.

D-l *Barbu Păllineanu* prezintă regretele d-lui Fleva, care n'a putut veni să participe la sărbătorirea d-lui D. Alexandresco, căruia îi arată admirațiunea ce are pentru opera sa juridică. Închină pentru toți colaboratorii *Curierului judiciar* și în special pentru I. S. Codreanu, care depune o muncă fără preget, demnă de toată lauda.

D-l *N. Basilescu*, închină pentru d-l Dissescu, care s'a distins ca juriscult și legiuitor.

Mai vorbesc d-nii D. Stoenescu din parte revistei «Pagini juridice», *E Dioghenide*, din partea baroului din Craiova, *C. Jornescu*, avocat, doctorand dela facultatea din Iași, a cărui cuvântare frumoasă și bine simțită a emoționat pe toți, *F. Sion*, în numele studențimei juridice din Iași, *V. Iamandi*, *Cincinat Pavelescu* și *I. S. Codreanu*, care mulțumește tuturor celor cari au venit să participe la banchetul *Curierului judiciar* și al d-lui D. Alexandresco.

La fine, ia cuvântul d-l *D. Alexandresco* care, foarte emoționat, răspunde, mulțumind tuturor pentru elogiile ce i s'au adus. Sărbătoarea aceasta, zice maestrul sărbătorit, nu e a mea, ci a revistelor de drept, este o zi mare și trebuie să fim recunoscători acelor cari au organizat acest banchet.

Ridic primul pahar pentru decanul nostru, d-l *M. Antonescu*, al doilea pentru d-l *C. G. Dissescu*, savantul di-

rector al *Dreptului*, juriscult, al cărui nume este legat de două mari evenimente din viața mea: când m'am prezentat la concurs pentru catedra de profesor la facultatea din Iași și când am fost numit procuror general la Curtea de casație. Închină apoi pentru revista *Dreptul*, pe care oratorul declară că o iubește pentru că acolo și-a depus fructul tinerețelor sale. Bea de asemenea pentru prosperitatea *Curierului judiciar* și în sănătatea primului redactor al acestei reviste, precum și în aceea a întregului comitet de redacție, căci cu toții au contribuit la ridicarea acestei reviste. Nu trebuie să uităm, zice oratorul, că la Craiova este un tânăr care singur a creat și susține *Paginele juridice*. Bea deci în sănătatea lui Stoenescu și pentru prosperitatea primului ziar juridic din Oltenia. Închină pentru *Jurisprudența*, pe care de asemenea o susține un singur tânăr, Al. Borș. În fine, și aci oratorul e foarte emoționat, bea în sănătatea elevilor săi cari îl iubesc și pe cari îi iubește.

Cuvântările s'au terminat la ora 1 din noapte, când asistenții s'au despărțit, ducând fiecare cu sine o amintire plăcută dela acest banchet, la care s'a sărbătorit știința Dreptului, munca și perseverența. S. R.

P. S.— În timpul banchetului s'au primit un mare număr de telegrame dela magistrații și avocații cari nu au putut veni. S'au citit și câteva bucăți de versuri, pe cari spațiul nu ne permite a le reproduce. Ne luăm însă libertatea de a face loc aci strofelor următoare, datorite unui vechiu colaborator, în care expresiunea gândirei și a simțământului exclude orice pretențiune poetică.

LUI DIMITRIE ALEXANDRESCO

Profesor Universitar, etc.

I

Bun și vechiu amic al meu,
Foarte mult îmi pare rău:
La banchet nu pot veni,
Spre a te sărbători
Cu acei ce te iubesc
Și munca ta o cinstesc.

II

Adânc convins, eu îți declar
Că, la noi, ca tine, e rar
Om, care să se jertfească
Ca legea să tâlmăcească,
Scormonind fără 'necetare,
Ale dreptului izvoare.

III

De Drept civil, al tău tratat
În mari volume ni l'ai dat.
Nu sunt de drept reviste,
În cari să nu existe
Critica ta fundată
Hotărârei, pronunțată
Cu a legeri violare
Sau o rea interpretare.

IV

Tu poți, dar, să te mândrești,
Și deplin răsplătit ești;
Căci acel ce te citește,
Cu 'nlesnire desvălește
Gândul care l'a avut
Cel ce legea a făcut.

V

Atât numai de ar fi,
Fericit te poți simți.
Primește, pentru serbare,
Sincera-mi felicitare.

București, 29 Aprilie 1910.

Gr. Vulturescu